

ΛΗΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ 14ΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΜΙΚΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΚΑΙ ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΩΝ

Στις 21 Σεπτεμβρίου 2016 στο Κιέτι Ιταλίας ολοκληρώθηκαν οι εργασίες της 14^{ης} συνεδρίασης της ολομέλειας της Μικτής Επιτροπής Θεολογικού Διαλόγου μεταξύ Ορθοδόξου Εκκλησίας και Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας.

Κατόπιν αναγκαίων διορθώσεων και συμπληρώσεων η συνεδρίαση της ολομέλειας της Μικτής Επιτροπής ενέκρινε το κοινό κείμενο με τίτλο «Συνοδικότητα και πρωτείο κατά την πρώτη χιλιετία: στην πορεία προς κοινή κατανόηση στην υπηρεσία της ενότητας της Εκκλησίας» (“Synodality and Primacy During the First Millennium: Towards a Common Understanding in Service to the Unity of the Church”).

Η αντιπροσωπεία της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Γεωργίας προέβη σε δήλωση, όπου εξέφρασε τη διαφωνία της με επιμέρους παραγράφους του κειμένου. Αυτή η δήλωση σε μορφή υποσημειώσεως συμπεριελήφθη στο εγκριθέν από τη συνεδρίαση της ολομέλειας ανακοινωθέν και σε μορφή παραπομπής θα ευρίσκεται στο κοινό κείμενο, το οποίο σύντομα θα πρέπει να δημοσιευθεί εκ μέρους της Επιτροπής.

Κατά τις συσκέψεις τα μέρη συνεζήτησαν το ενδεχόμενο θέμα για την εξέταση κατά την περαιτέρω

πορεία του διαλόγου. Ο αρχηγός της αντιπροσωπείας της Ορθόδοξου Εκκλησίας της Ρωσίας και Πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνας εισηγήθηκε κατά την επόμενη φάση του διαλόγου η Επιτροπή να ασχοληθεί με το θέμα της συνοδικότητας και του πρωτείου κατά την δεύτερη χιλιετία. Επίσης τόνισε ότι στα πλαίσια αυτού του θέματος πρέπει να ολοκληρωθεί η συζήτηση του ουνιτισμού ως φαινομένου, το οποίο εμφανίστηκε μετά το σχίσμα 1054 και έως σήμερα αποτελεί λίθο προσκόμματος και πέτρα σκανδάλου στις σχέσεις Ορθόδοξων και Ρωμαιοκαθολικών.

Ο Πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων υπενθύμισε ότι ακόμη το 2000 κατά την συνεδρίαση της ολομέλειας στο Baltimore (ΗΠΑ) η Μικτή Επιτροπή ήταν να ασχοληθεί με τις εκκλησιολογικές και κανονικές συνέπειες του ουνιτισμού. Τούτο έπρεπε να γίνει αποτέλεσμα του έργου, το οποίο άρχισε κατά τη δεκαετία του 1990 με την έγκριση του κειμένου με καταδίκη του ουνιτισμού στο Μπάλαμαντ Λιβάνου και εν συνεχεία με την ενασχόληση με το σχέδιο κειμένου για το ίδιο θέμα στην Άριτσα Ιταλίας το 1998. Και όμως το έργο στο Baltimore δεν ολοκληρώθηκε λόγω διαφωνιών που προέκυψαν τόσο μεταξύ Ρωμαιοκαθολικών και Ορθόδοξων, τόσο και εντός κάθε πλευράς διαλόγου.

Όπως σημείωσε ο Μητροπολίτης Ιλαρίωνας: «Με την επαναλειτουργία της Μικτής Επιτροπής κατόπιν εξάχρονης διακοπής των εργασιών υπήρχε πρόταση να προβούμε σε συζήτηση του θέματος του πρωτείου και της συνοδικότητας στην Εκκλησία. Η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας δέχθηκε την πρόταση υπό τον όρο ότι στα πλαίσια του θέματος της συνοδικότητας και του πρωτείου επίσης να δοθεί προσοχή και στις εκκλησιολογικές και κανονικές συνέπειες της ουνίας. Εντός μίας δεκαετίας από το 2006 έως το 2016 η Επιτροπή ποτέ δεν επανέφερε στην διάταξή της αυτό το θέμα. Η λογική του διαλόγου μας απαιτεί, αφού ολοκληρώσουμε το κείμενο για το πρωτείο και τη συνοδικότητα στην Εκκλησία της πρώτης χιλιετίας, να προβούμε στην ενασχόληση με το θέμα του πρωτείου και της συνοδικότητας μέσα στις Εκκλησίες Ανατολής και Δύσεως κατά τη δεύτερη χιλιετία. Στα πλαίσια αυτά να δοθεί προσοχή στο σχίσμα του 1054 καθώς και στον ουνιτισμό, ως ένα από τα κεντρικά θέματα της δεύτερης χιλιετίας. Προβλέπω ότι κατά τη διάρκεια της συζητήσεως θα εγερθούν θέματα, τα οποία μας χωρίζουν και δεν πρόκειται να συμφωνήσουμε σε κάθε άρθρο. Εν τούτοις ο σκοπός του διαλόγου μας δεν είναι να καταλήξουμε σε συμφωνία σε θέματα επί των οποίων είμαστε σύμφωνοι και τώρα, αλλά να συζητήσουμε προβλήματα, τα οποία μας χωρίζουν. Το θέμα του ουνιτισμού είναι ακριβώς ένα τέτοιο άκρως επίκαιρο πρόβλημα».

Ο Μητροπολίτης Ιλαρίωνας επέστησε την προσοχή των μελών της Μικτής Επιτροπής στις απαράδεκτες από πλευράς της χριστιανικής δεοντολογίας ενέργειες της ηγεσίας της Ελληνόρυθμης Καθολικής Εκκλησίας της Ουκρανίας (ΕΡΚΕΟ): «Ακούμε δηλώσεις του ύπατου αρχιεπισκόπου της ΕΡΚΕΟ Σβιατοσλάβ Σεβτσιούκ, οι οποίες έρχονται σε αντίθεση με το διάλογό μας, δημιουργούν εμπόδια στην πορεία του και είναι αιτία ελλείψεως εμπιστοσύνης μεταξύ Ορθόδοξων και Ρωμαιοκαθολικών. Τον περασμένο Φεβρουάριο στην Αβάνα πραγματοποιήθηκε συνάντηση μεταξύ του Πάπα Φραγκίσκου και του Αγιωτάτου Πατριάρχη Κυρίλλου. Ήταν ιστορικό γεγονός για την Εκκλησία μας διότι ποτέ πριν δεν συναντήθηκε ένας Πάπας με Πατριάρχη Μόσχας. Είμαστε βεβαιοί ότι ήταν μια πάρα πολύ καλή συνάντηση, η οποία άνοιξε νέα σελίδα στις διμερείς μας σχέσεις. Όμως αμέσως μετά οι Ελληνόρυθμοι Καθολικοί της Ουκρανίας, όχι κάποια ομάδα πιστών, αλλά μάλιστα η ηγεσία της Ελληνόρυθμης Καθολικής Εκκλησίας εξαπέλυσε κριτική κατά της συνεντήσεως. Και δεν ήταν μία απλή κριτική, αλλά μιλάμε για προσβολές και άδικες επιθέσεις. Οφείλουμε να έχουμε επίγνωση ότι εντός των Εκκλησιών μας υπάρχουν άνθρωποι, οι οποίοι δημιουργούν εμπόδια στην πορεία μας και πρέπει να το έχουμε υπόψη μας κάθε φορά όταν αναλογιζόμαστε το μέλλον του διαλόγου μας».

Από την πλευρά του ο Αρχιμανδρίτης Ειρηναίος Steenberg, μέλος της αντιπροσωπείας της Ορθόδοξου Εκκλησίας της Ρωσίας, υπέδειξε ότι κατά τη συζήτηση του θέματος του πρωτείου και

της συνοδικότητας στις Εκκλησίες Ανατολής και Δύσεως κατά τη δεύτερη χιλιετία, οπωσδήποτε θα εγερθούν θέματα, επί των οποίων θα υπάρχουν σοβαρές αποκλίσεις μεταξύ των πλευρών. Ωστόσο είναι απαραίτητη η συζήτηση του θέματος αυτού όπως και εκείνου του ουνιτισμού. Ο Αρχιμανδρίτης Ειρηναίος τόνισε ότι η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας θα δυσκολεύεται να συνεχίσει να συμμετάσχει στο διάλογο Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολκών εάν παραμένει άλυτο, όπως είναι σήμερα, το θέμα των εκκλησιολογικών και κανονικών συνεπειών της ουνίας.

Κατόπιν συζητήσεως η επιλογή θέματος για την περαιτέρω ενασχόληση αποφασίσθηκε να παραπεμφθεί στην κρίση της Συντονιστικής Υποεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής, η οποία θα συνέλθει εντός του 2017.

Στο τελικό ανακοινωθέν τα μέλη της συνεδριάσεως της ολομέλειας ευχαρίστησαν για τη φιλοξενία τον μονσενιόρ Μπρούνο Φόρτε, Ρωμαιοκαθολικό Αρχιεπίσκοπο Κιέτι-Βάστο.

Τέλος, μέλη τη Μικτής Επιτροπής ακόμη εξέφρασαν την αλληλεγγύη τους στο δεινοπαθούντα πληθυσμό της Μέσης Ανατολής, μερικών χωρών Ευρώης και του λοιπού κόσμου. Το κείμενο κάνει ιδιαίτερο λόγο για τους απαχθέντες από τους τρομοκράτες Μητροπολίτες Χαλεπίου Παύλου (Πατριαρχείο Αντιοχείας), μέλους της Μικτής Επιτροπής, και Γρηγορίου Ιωάννου Ιμπραΐμ (Συροϊακωβιτική Εκκλησία).